

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การแสดงนาฏศิลป์และการละคร	เวลา 12 ชั่วโมง
เรื่อง รำวงมาตรฐาน : เพลงคืนเดือนหงาย	เวลา 2 ชั่วโมง
ครูผู้สอน นางสาวปัทยา ปะธิเก	

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ศ 3.1 ม. 1/2 ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแสดง
- ศ 3.1 ม. 1/1 แสดงนาฏศิลป์และละครในรูปแบบต่างๆ

สาระสำคัญ

เพลงคืนเดือนหงาย เป็นเพลงรำวงมาตรฐานที่กรมศิลปากรพัฒนาและปรับปรุงมาจากรำโทน ซึ่งเดิมเป็นการละเล่นพื้นเมือง มีคำร้อง จังหวะ ทำนองและท่ารำที่เป็นแบบแผนเฉพาะ เรียกว่ารำว่า “สอดสร้อยมาลาแปลง”

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายประวัติความเป็นมาของรำวงมาตรฐานได้
2. อธิบายความหมายและลักษณะการแสดงเพลงคืนเดือนหงายได้
3. สามารถร้องเพลงคืนเดือนหงายได้
4. ปฏิบัติท่ารำเพลงคืนเดือนหงายได้

สาระการเรียนรู้

ปฏิบัติท่ารำประกอบเพลงคืนเดือนหงาย

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทักทายนักเรียนและชี้แจงนักเรียน เรื่อง รำวงมาตรฐาน พร้อมทั้งอธิบายเนื้อหาให้นักเรียน ฟังและปฏิบัติท่ารำวงมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงาย ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง

ชั้นสอน (ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์)

ชั้นที่ 1 ชั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

1.1 ครูเปิดวิดีโอทัศน์เพลงคืนเดือนหงายให้นักเรียนดู จากนั้นครูสาธิตการปฏิบัติท่ารำ เพลงคืนเดือนหงายให้นักเรียนดูอีกครั้ง

1.2 ครูแนะนำการร้องเพลงแต่ละท่อน เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจ และให้นักเรียนท่องเนื้อ เพลงแต่ละท่อนจนจำได้ จากนั้นครูพานักเรียนฝึกร้องเพลงคืนเดือนหงาย ก่อนเข้าสู่การปฏิบัติท่ารำ

1.3 ครูแนะนำการปฏิบัติท่ารำแต่ละท่าเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และสาธิตให้นักเรียนดู จากนั้นครูให้นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำแต่ละท่า

ชั้นที่ 2 ชั้นสาธิตและให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อย

2.1 ครูให้นักเรียนได้ทบทวนการปฏิบัติทักษะท่ารำด้วยตนเองประมาณ 5 นาที และ ครูนำนักเรียนปฏิบัติทักษะท่ารำที่ละท่อนเพลง โดยครูเริ่มปฏิบัติก่อนและให้นักเรียนปฏิบัติตาม เมื่อครูปฏิบัติเสร็จ

2.2 ครูให้นักเรียนทบทวนฝึกปฏิบัติทักษะท่ารำประมาณ 4-5 รอบ ก่อนที่จะปฏิบัติ ในส่วนของเท้าและเก็บรายละเอียดต่าง ๆ โดยเมื่อเริ่มในส่วนเท้า ครูจะเริ่มปฏิบัติก่อน และ ให้นักเรียนปฏิบัติตามเมื่อครูปฏิบัติเสร็จ

2.3 ครูนำนักเรียนปฏิบัติทักษะท่ารำทั้งส่วนมือและส่วนเท้าเข้ากับเพลง โดยครูจะเริ่ม ปฏิบัติก่อนและให้นักเรียนปฏิบัติตามเมื่อครูปฏิบัติเสร็จ ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งนักเรียน สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ชั้นที่ 3 ชั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

3.1 หลังจากทีนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทักษะท่ารำครบทุกกระบวนท่าแล้ว ครูแนะนำ เพิ่มเติมในช่วงรอยต่อท่าเชื่อมหรือการเปลี่ยนแต่ละท่า เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะได้อย่าง ชำนาญ

3.2 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 8 คน โดยลดความสามารถ (เก่ง อ่อน ปานกลาง) และ ให้นักเรียนเลือกหัวหน้ากลุ่ม และให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่ม เพื่อทบทวนและให้นักเรียน สามารถปฏิบัติทักษะด้วยความมั่นใจมากขึ้น

3.3 ในกรณีที่นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติได้ ครูให้นักเรียนนั่งพัก และตั้งสติใหม่ ครูให้ กำลังใจนักเรียนและพาฝึกใหม่อย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ

4.1 ในขณะที่นักเรียนกำลังปฏิบัติทักษะนั้น ครูเดินตรวจเช็คความเรียบร้อยและให้คำแนะนำเพิ่มเติมในรายละเอียดของท่าเพื่อให้นักเรียนทำได้ถูกต้องและสวยงามมากขึ้น ดังนี้

4.1.1 การตั้งวงบน ปลายนิ้วมือจะอยู่ระดับหางคิ้ว หักข้อมือเข้าหาตัวเอง ทอดลำแขนให้โค้งสวยงาม

4.1.2 การจับ ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ จะงอปลายนิ้วหัวแม่มือเล็กน้อย แล้วให้จรดกับข้อแรกของปลายนิ้วชี้ หักข้อมือเข้าหาลำแขน

4.1.3 เท้า เวลากระทุ้งเท้าให้ใช้จมูกเท้ากระทุ้ง และเปิดส้นเท้าให้ชัดเจนจะมีความสวยงามในการวางเท้าและการก้าวเท้า พร้อมทั้งวางให้ลงตรงกับจังหวะเพลง

4.1.4 ศีรษะ ในเพลงนี้จะเอียงตามฝั่งมือที่จับ เปิดหน้า สายตามองที่ระดับมือตั้งวง เวลาที่ต้องยืมและดูมีความสุขกับการแสดงจะทำให้การรำมีความสวยงามมากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ

5.1 เมื่อนักเรียนทราบเทคนิควิธีการแล้ว ครูให้นักเรียนปฏิบัติทักษะทั้งบทเพลงพร้อมกันทุกคนประมาณ 2-3 รอบ

5.2 เมื่อนักเรียนได้ปฏิบัติทักษะพร้อมกันแล้ว ครูให้แต่ละกลุ่มออกมาทดสอบปฏิบัติทำรำเพลงคืนเดือนหงาย โดยครูจะให้คะแนนเป็นรายบุคคล

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนในครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และครูประเมินนักเรียนในแต่ละกลุ่มในการปฏิบัติทำรำเพลงคืนเดือนหงาย และกล่าวชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติได้ดี และแนะนำวิธีการแก้ไขให้กลุ่มที่ยังปฏิบัติไม่สวย

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สื่อวีดิทัศน์ (เพลงคืนเดือนหงาย)
2. ใบความรู้เรื่อง รำวงมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงาย

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์ผ่าน
<p>ด้านความรู้</p> <p>1. อธิบายทำรำเพลงคี่นเดือนหงายได้</p> <p>2. อธิบายความหมายของเพลงคี่นเดือนหงายได้</p>	<p>1. ตรวจแบบทดสอบ</p> <p>ย่อยท้ายแผน</p>	<p>1. แบบทดสอบย่อยหลังเรียน</p>	ร้อยละ 80 ขึ้นไป
<p>ด้านทักษะกระบวนการ</p> <p>1. ปฏิบัติทำรำเพลงคี่นเดือนหงายได้</p>	<p>1. ตรวจแบบประเมินทักษะปฏิบัติ</p>	<p>1. แบบประเมินทักษะปฏิบัติ</p>	ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
<p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>1. นำความรู้เรื่อง รำวงมาตรฐานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้</p> <p>2. มีวินัย ใฝ่เรียนรู้</p>	<p>1. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล</p>	<p>1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล</p>	ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

บันทึกผลหลังการสอน

วิชา.....รหัส.....แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....หน่วยการเรียนรู้.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1. ผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน

.....
.....
.....

2. ผลการเรียนรู้ที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนการสอน

.....
.....
.....

3. ผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน

.....
.....
.....

4. ผลที่เกิดกับครูผู้สอน

.....
.....
.....

5. ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

ลงชื่อ.....รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ลงชื่อ.....ผู้อำนวยการโรงเรียน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินความสามารถด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์

เรื่อง รำวงมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงาย

คำชี้แจง ผู้ประเมิน สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในตาราง

เลข ที่	รายการประเมิน																				รวม 20		
	ความถูกต้อง ของท่ารำ				ท่ารำสัมพันธ์ กับคำร้องและ จังหวะ				ลีลาอ่อนช้อย สวยงาม				มีความ พร้อมเพรียง				กล้าแสดงออก						
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1			

การแปลความหมายระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
76.00 - 100	ดีมาก
51.99 - 75.99	ดี
26.00 - 50.99	พอใช้
00.00 - 25.99	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
ความถูกต้องของท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าได้ ถูกต้อง ครบถ้วนทุกท่าและมีความต่อเนื่องจนจบเพลง	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าได้ ถูกต้องแต่ไม่ครบทุกท่าและขาดความต่อเนื่อง	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าไม่ถูกต้องเกือบทุกท่า และขาดความต่อเนื่อง เป็นส่วนมาก	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าไม่ถูกต้องทุกท่า และขาดความต่อเนื่องตลอดทั้งเพลง
ท่ารำสัมพันธ์กับคำร้องและจังหวะ	ปฏิบัติท่ารำมือและเท้าได้ สอดคล้องสัมพันธ์กับคำร้องและจังหวะจนจบเพลง	ปฏิบัติท่ารำ มือและเท้าได้ สอดคล้องสัมพันธ์กับคำร้องจังหวะไม่ครบทุกท่าและขาดความต่อเนื่อง	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับคำร้องจังหวะจนจบเพลงและขาดความต่อเนื่อง เป็นส่วนมาก	ปฏิบัติท่ารำทั้งมือและเท้าไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับคำร้องจังหวะจนจบเพลงและขาดความต่อเนื่อง
ลีลาอ่อนช้อยสวยงาม	ปฏิบัติท่ารำด้วยท่าทางสง่างาม ยิ้มแย้ม มีลีลาอ่อนช้อยสวยงามครบทุกท่า	ปฏิบัติท่ารำด้วยท่าทางสง่างาม ยิ้มแย้ม แต่ลีลาขาดความอ่อนช้อยสวยงาม	ปฏิบัติท่ารำด้วยท่าทางที่ไม่สง่างาม มีลีลาที่ไม่อ่อนช้อยสวยงามหลายท่า	ปฏิบัติท่ารำด้วยท่าทางที่ไม่สง่างาม มีลีลาที่ไม่อ่อนช้อยสวยงามทุกท่า
มีความพร้อมเพรียง	ปฏิบัติท่ารำได้ สัมพันธ์กับคู่และสมาชิกกลุ่มอย่างพร้อมเพรียง ต่อเนื่องจนจบเพลง	ปฏิบัติท่ารำได้ สัมพันธ์กับคู่ แต่สมาชิกขาดความพร้อมเพรียงหรือขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง	ปฏิบัติท่ารำไม่สัมพันธ์กับคู่และสมาชิกกลุ่มขาดความพร้อมเพรียง	ปฏิบัติท่ารำไม่สัมพันธ์กับคู่และสมาชิกกลุ่มขาดความพร้อมเพรียงตลอดทั้งเพลง

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
กล้า แสดงออก	มีความมั่นใจ ตั้งใจ และปฏิบัติท่า ด้วยความ กระตือรือร้น อย่างต่อเนื่อง	มีความมั่นใจ สนใจและปฏิบัติ กิจกรรมด้วย ความ กระตือรือร้นแต่ ขาดความ ต่อเนื่อง	ขาดความมั่นใจ และแต่มีความ กระตือรือร้นใน การปฏิบัติ กิจกรรม	ขาดความมั่นใจ และไม่มี กระตือรือร้นใน การปฏิบัติ กิจกรรม

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เลขที่	รายการประเมิน												รวม 12 คะแนน	
	มีวินัย				ใฝ่เรียนรู้				ทำกิจกรรมร่วมกับ ผู้อื่นได้					
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวปัทยา ปะธิเก)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ระดับ 4 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ดีมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ดี

ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ปรับปรุง

การแปลความหมายระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับ
10 – 12	ดีมาก
7 – 9	ดี
4 – 6	พอใช้
0 – 3	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

แบบบันทึกคะแนน (ระหว่างเรียน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....

เลขที่	ชื่อ - สกุล	แบบวัดทักษะ ปฏิบัติ (20 คะแนน)	แบบทดสอบ ย่อย (10 คะแนน)	ผ่าน/ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 80 หรือตั้งแต่ 26 คะแนนขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวปติยา ปะธิเก)

ใบความรู้ เรื่อง รำวงมาตรฐานเพลงคืนเดือนหงาย

เพลงคืนเดือนหงาย

คำร้อง จมีนมานิตยัณเรศ (เฉลิม เศวตนันท์) หัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร
(ประพันธ์ในนามกรมศิลปากร)

ทำนอง อาจารย์มนตรี ตราโมท

ยามกลางคืนเดือนหงาย	เย็นพระพายโบกพริ้วปลิวมา
เย็นอะไรก็ไม่เย็นจิต	เท่าเย็นผูกมิตรไม่เปื้อนระอา
เย็นร่มธงไทยปกไปทั่วหล้า	เย็นยี่งน้ำฟ้ามาประพรมเอย

ความหมาย เวลากลางคืน เป็นคืนเดือนหงาย มีลมพัดมาเย็นสบายใจ แต่ก็ยังไม่สบายใจ
เท่ากับคนที่ได้ผูกมิตรกับผู้อื่น และที่ร่มเย็นไปทั่วทุกแห่งยิ่งกว่าน้ำฝนที่โปรยลงมา ก็คือที่ประเทศ
ไทยเป็นประเทศที่เป็นเอกราช มีธงชาติไทยเป็นเอกลักษณ์ ทำให้ร่มเย็นทั่วไป

อธิบายลักษณะท่ารำประกอบเพลงคืนเดือนหงาย

คำร้อง	มือ-แขน	เท้า	ศิระชะ ไหล่	หมายเหตุ
ยามกลางคืน คืนเดือนหงาย	มือขวา จากจีบ หงายที่ชายพก โบกขึ้นไปตั้งวง บนตรงคำว่า “หงาย” มือซ้าย จากที่ตั้งวงบน อยู่ก็ลดลง มาแล้วพลิก ข้อมือเป็นจีบ หงายที่ชายพก ตรงคำว่า “หงาย”	ก้าวขวาตรงคำว่า “คืน” ก้าวซ้ายตรง กับคำว่า “เดือน” แล้วนำเท้าขวาวาง หลังด้วยจุมูกเท้า (บริเวณเนื้ออยู่โคน นิ้วเท้า) ตรงคำว่า “หงาย” <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 10px auto;">ขวา-ซ้าย- ขวา</div>	จากที่เอียง ขวาอยู่เมื่อ ก้าวเท้าและ เปลี่ยนมือ เรียบบร้อย แล้วก็เปลี่ยน มาเอียงซ้าย	หญิง – ชาย ปฏิบัติ เหมือนกัน ตลอดเพลง
เย็นพระพาย โบกพริ้วปลิว มา	มือขวา จากที่ตั้ง วงบนอยู่ก็ลดลง ลงมา แล้วก็พลิก ข้อมือเป็นจีบ หงายที่ชายพก ตรงคำว่า “ปลิว มา” มือซ้าย จากที่จีบหงายที่ ชายพกอยู่ก็โบก จีบขึ้นไปเป็นตั้ง วงบน ตรงคำว่า “ปลิวมา”	จากเท้าขวาที่วาง หลังอยู่ก็ให้เท้าขวา นี้เหยียบหนักลงไป ตรงคำว่า “เย็น” แล้วก้าวซ้ายตรง คำว่า “พาย” ก้าว ขวาตรงคำว่า “ปลิว” แล้ววาง หลังด้วยเท้าซ้าย ตรงคำว่า “มา” <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 10px auto;">ขวา (หนักหลัง) – ซ้าย – ขวา – ซ้าย (วางหลัง)</div>	เอียงขวา	

คำร้อง	มือ-แขน	เท้า	ศีรษะ ไหล่	หมายเหตุ
เย็นอะไร ก็ไม่เย็นจิต	มือขวา เปลี่ยน จากจับหงายโบก ขึ้นไปตั้งวงบน ตรงคำว่า “เย็น จิต” มือซ้าย เปลี่ยนจากวงบน ลงมาจับหงายที่ ชายพก ตรงคำ ว่า “เย็นจิต”	เหยียบเท้าซ้ายหนัก หลังตรงคำว่า “เย็น” แล้วก้าว ขวาตรงคำว่า “อะไร” ก้าวซ้าย ตรงคำว่า “ไม่” แล้ววางหลังด้วย เท้าขวาตรงคำว่า “จิต” ซ้าย (หนักหลัง) - ขวา - ซ้าย - ขวา (วางหลัง)	เอียงซ้าย	
เท้าเย็นผูกมิตร ไม่เปื้อนระอา	มือขวา เปลี่ยน จากตั้งวงบนมา เป็นจับหงายที่ ชายพกตรงคำว่า “ระอา” มือซ้าย เปลี่ยนจากจับ หงายที่ชายพก โบกขึ้นไปเป็น ตั้งวงบน ตรงคำ ว่า “ระอา”	ก้าวขวาตรงคำว่า “เปื้อน” แล้ววาง หลังด้วยเท้าซ้าย ตรงคำว่า “ระอา” ขวา (หนักหลัง) - ซ้าย - ขวา - ซ้าย (วางหลัง)	เอียงขวา	

คำร้อง	มือ-แขน	เท้า	ศีรษะ ไหล่	หมายเหตุ
ยื่นร่วมธงไทย ปกไปทั่ว หล้า	มือขวา เปลี่ยนจาก จีบหงายที่ชายพก โบกขึ้นไปตั้งวงบน ตรงคำว่า “ทั่ว หล้า” มือซ้าย เปลี่ยนจากตั้งวง บนมาเป็นจีบหงาย ที่ชายพกตรงคำว่า “ทั่วหล้า”	เหยียบเท้าซ้ายหนักหลัง ตรงคำว่า “ร่ม” แล้ว ก้าวขวาตรงคำว่า “ไทย” ก้าวซ้ายตรง คำว่า “ไป” แล้ววาง หลังด้วยเท้าขวาตรงคำ ว่า “ทั่วหล้า” ซ้าย (หนักหลัง) - ขวา - ซ้าย - ขวา (วางหลัง)	เอียงซ้าย	
ยื่นยื่นน้ำฟ้า มาปะพรม เอย	มือขวา เปลี่ยนจาก ตั้งวงบนมาเป็นจีบ หงายที่ชายพกตรง คำว่า “เอย” มือ ซ้าย เปลี่ยนจากจีบ หงายที่ชายพกโบก ขึ้นไปเป็นตั้งวงบน ตรงคำว่า “เอย”	เหยียบเท้าขวาหนักหลัง ตรงคำว่า “ยิง” แล้ว ก้าวซ้ายตรงคำว่า “ฟ้า” ก้าวขวาตรงคำ ว่า “ประ” แล้ววาง หลังด้วยเท้าซ้ายตรงคำ ว่า “เอย” ขวา (หนักหลัง) - ซ้าย - ขวา - ซ้าย (วางหลัง)	เอียงขวา	

ลักษณะท่ารำสอดสร้อยมาลาแปลง
ท่าที่ 1 สอดสร้อยมาลาแปลง

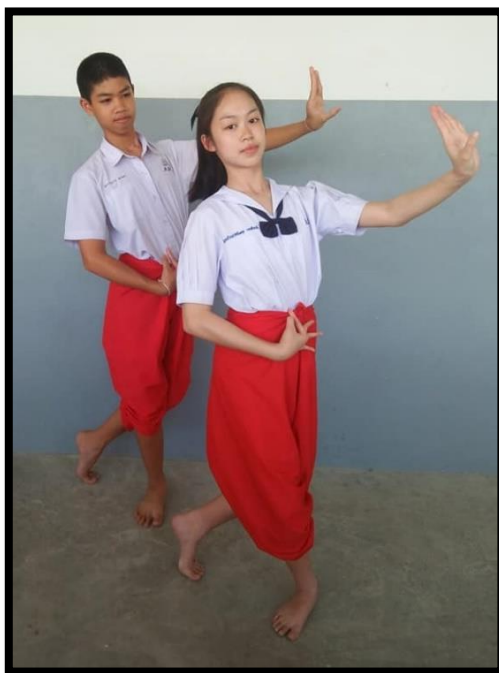

ที่มา : ปติยา ปะธิเก

มือ : มือขวา ตั้งวงบน มือซ้ายจับหางยี่ซายพก ศีรษะเอียงซ้าย

เท้า : ก้าวขวานำ จังหวะที่ 2 ก้าวซ้าย จังหวะที่ 3 แล้วนำเท้าขวาางหลังด้วยจุมกเท้า
(บริเวณเนื้ออยู่โคนนิ้วเท้า) จังหวะที่ 4

ท่าที่ 2 ท่าเชื่อมเปลี่ยนข้าง

ที่มา : ปัตยา ปะธิเก

มือ : มือขวา ลดมือลงพลิกข้อมือเป็นจีบหงายที่ชายพก มือซ้ายโบกมือขึ้นเปลี่ยนเป็นตั้งวงศีระชะเอียงขวา

เท้า : เท้าขวาที่วางหลังเหยียบหนักลง จังหวะที่ 1, ก้าวซ้าย จังหวะที่ 2 ก้าวเท้าขวา จังหวะที่ 3 แล้วนำเท้าขวาวางหลังด้วยจุมกเท้า (บริเวณเนื้ออยู่โคนนิ้วเท้า) จังหวะที่ 4

* **หมายเหตุ** เริ่มต้นรำโดยตั้งทำนองตามท่าที่ 2 คือมือซ้ายตั้งวงบน มือขวาจีบหงายตรงชายพกเอียงขวา ยกเว้นเท้าไม่ต้องปฏิบัติตามท่าที่ 2 ให้ยืนเท้าชิดกัน พอเพลงเริ่มจึงเริ่มรำ ท่าที่ 1 - 2

แบบทดสอบย่อยท้ายแผน เรื่อง รำวงมาตรฐาน : เพลงคืนเดือนหงาย

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (X) ลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว จำนวน 10 ข้อ

1. รำวงมาตรฐานมีวิวัฒนาการมาจากอะไร
  - ก. รำวง
  - ข. รำโทน
  - ค. รำฉ่อย
  - ง. รำกลองยาว
2. รำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง
  - ก. 6 เพลง
  - ข. 8 เพลง
  - ค. 10 เพลง
  - ง. 12 เพลง
3. คุณหญิงละเอียด พิบูลย์สงคราม แต่งเพลงรำวงมาตรฐานขึ้นกี่เพลง
  - ก. 3 เพลง
  - ข. 4 เพลง
  - ค. 5 เพลง
  - ง. 6 เพลง
4. กรมศิลปากร ได้แต่งเพลงรำวงมาตรฐานขึ้นกี่เพลง
  - ก. 3 เพลง
  - ข. 4 เพลง
  - ค. 5 เพลง
  - ง. 6 เพลง
5. ลักษณะเฉพาะของรำวงมาตรฐานเป็นอย่างไร
  - ก. เดินเป็นวงกลม ทวนเข็มนาฬิกา
  - ข. เดินเป็นวงกลม ตามเข็มนาฬิกา
  - ค. เดินตามความถนัด
  - ง. เดินตามข้อตกลงของผู้รำ
6. ข้อใดเป็นท่ารำที่ใช้ประกอบเพลงคืนเดือนหงาย
  - ก. ท่ารำพรหมสี่หน้า – ยุงพ้อนหาง
  - ข. ท่ารำซึกแป้งผัดหน้า
  - ค. ท่ารำยั่ว
  - ง. ท่ารำสอดสร้อยมาลาแปลง
7. การกระทุ้งเท้าในเพลงคืนเดือนหงายใช้ส่วนใดกระทุ้ง
  - ก. ปลายนิ้วเท้า
  - ข. ส้นเท้า
  - ค. จมูกเท้า
  - ง. ฝ่าเท้า

8. การกระทุ้งทำจังหวะแรกของเพลง
คี่นเดือนหงายตรงกับคำว่าอะไร
- ก. ยาม
  - ข. คี่น
  - ค. เดือน
  - ง. หงาย
9. เพลงคี่นเดือนหงายมีเนื้อหาเกี่ยวกับ
อะไร
- ก. การเสียสละ
  - ข. การผูกมิตรกับผู้อื่น
  - ค. ความสวยงามของผู้หญิง
  - ง. กิริยามารยาทของผู้หญิง
10. ข้อใดคือวงดนตรีที่ใช้ประกอบเพลง
รำวงมาตรฐาน
- ก. วงลูกทุ่ง
  - ข. วงโปงลาง
  - ค. วงโยธวาทิต
  - ง. วงปี่พาทย์เครื่องห้า

เฉลยแบบทดสอบย่อยท้ายแผน
เรื่อง ร่างมาตรฐาน : เพลงคืนเดือนหงาย

1. ก

2. ค

3. ง

4. ข

5. ก

6. ง

7. ค

8. ง

9. ข

10. ง

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่อง รำวงมาตรฐาน

รายวิชา นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ21102 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (X) ลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว จำนวน 30 ข้อ เวลา 1 ชั่วโมง

1. นาฏยศัพท์ มีความหมายตามข้อใด	ค. นิ้วโป้ง - นิ้วกลาง
ก. การรำนานาฏศิลป์ไทย	ง. นิ้วโป้ง - นิ้วชี้
ข. ศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับลักษณะท่ารำนานาฏศิลป์ไทย	5. ข้อใดต่อไปนี้เป็นไม่ได้อยู่ในหมวดของนาฏยศัพท์
ค. ชื่อการแสดงนาฏศิลป์ไทย	ก. นามศัพท์
ง. ศัพท์ที่ใช้เรียกผู้เรียนนาฏศิลป์	ข. กิริยาศัพท์
2. ลักษณะการหงายข้อมือจีบขึ้นข้างบน หักข้อมือเข้าหาแขนคือนามศัพท์ข้อใด	ค. นาฏยศัพท์เบ็ดเตล็ด
ก. จีบปรกหน้า	ง. ศิลปะนาฏยศัพท์
ข. จีบปรกข้าง	6. การยกส่วนโค้งของลำแขนออกด้านข้างให้ปลายนิ้วสูงระดับไหล่คือข้อใด
ค. จีบคว่ำ	ก. วงบน
ง. จีบหงาย	ข. วงกลาง
3. นาฏยศัพท์แบ่งออกเป็นกี่ประเภท	ค. วงล่าง
ก. 2 ประเภท	ง. วงบัวบาน
ข. 3 ประเภท	7. การจีบที่คล้ายกับจีบหงาย หันจีบเข้าหาลำตัวด้านหน้าอยู่ระดับหน้าผากคือข้อใด
ค. 4 ประเภท	ก. จีบคว่ำ
ง. 5 ประเภท	ข. จีบปรกหน้า
4. ลักษณะการจีบต้องใช้นิ้วในข้อใดเป็นสำคัญ	ค. จีบปรกข้าง
ก. นิ้วโป้ง - นิ้วก้อย	ง. จีบส่งหลัง
ข. นิ้วโป้ง - นิ้วนาง	

8. การกระทู้่ง ใช้ส่วนใดของเท้าในการ
กระทู้่งลงกับพื้น
ก. ปลายนิ้วเท้า
ข. ส้นเท้า
ค. จมูกเท้า
ง. ฝ่าเท้า
9. ข้อใดถูกต้องที่สุด
ก. จีบปรกหลัง , จีบปรกหน้า
ข. เขย่งเท้า , ขยั้นเท้า
ค. วงบน , วงเสมอ
ง. จีบหาง , จีบคว่ำ
10. วงล่าง มีลักษณะตามข้อใด
ก. ยกแขนขึ้นข้างลำตัว มือแบหงาย
ปลายนิ้วชี้ไปข้างๆตัว
ข. ยกแขนอยู่ระดับเอว โดยตั้งมือขึ้น
ตรงหัวเข็มขัดหรือชายพก
ค. ยกส่วนโค้งของลำแขนให้ปลายนิ้วสูง
ระดับไหล่
ง. ยกส่วนโค้งของลำแขนให้ปลายนิ้วสูง
ระดับศีรษะ
11. รำวงมาตรฐานเดิมมีชื่อเรียกว่าอย่างไร
ก. รำโทน
ข. รำคู่
ค. รำหมู่
ง. รำเดี่ยว
12. เพลงรำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง
ก. 10
ข. 12
ค. 14
ง. 16
13. ข้อใดไม่ใช่ผู้ประดิษฐ์ทำรำวงมาตรฐาน
ก. กรมศิลปากร
ข. กรมประชาสัมพันธ์
ค. หม่อมต่วน
ง. ครูมัลลีย์, ครูละมุล, ครูผัน
14. รำวงมาตรฐานมีข้อกำหนดอย่างไร
ก. ไม่น้อยกว่า 4 คู่
ข. ไม่น้อยกว่า 5 คู่
ค. ไม่น้อยกว่า 6 คู่
ง. ไม่น้อยกว่า 7 คู่
15. ลักษณะเฉพาะของการรำวงมาตรฐาน
จะเคลื่อนวงไปทางใด
ก. ตามเข็มนาฬิกา
ข. ทวนเข็มนาฬิกา
ค. ตามความถนัด
ง. ตามความตกลงของผู้รำ
16. เพลงคืนเดือนหงาย ใช้ทำรำอะไร
ก. ทำรำสาย
ข. ทำรำแขกเต้าเข้ารัง
ค. ทำรำซึกแป้งผัดหน้า
ง. ทำรำสอดสร้อยมาลาแปลง
17. การก้าวเท้าในเพลงใดมีลักษณะ
คล้ายกัน
ก. เพลงคืนเดือนหงายและเพลง
หญิงไทยใจงาม
ข. เพลงคืนเดือนหงายและเพลงดอกไม้
ของชาติ
ค. เพลงคืนเดือนหงายและเพลงชาว
ไทย
ง. เพลงดอกไม้ของชาติและเพลงดวง
จันทร์ขวัญฟ้า

18. ทำร้ายสอดสร้อยมาลาแปลงใช้ประกอบเพลงใด
- เพลงชาวไทย
  - เพลงคืนเดือนหงาย
  - เพลงหญิงไทยใจงาม
  - เพลงงามแสงเดือน
19. มือซ้ายจับหงายที่ชายพก มือขวาตั้งวงบนเป็นทำร้ายที่ใช้ประกอบเพลงใด
- เพลงชาวไทย
  - เพลงคืนเดือนหงาย
  - เพลงหญิงไทยใจงาม
  - เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า
20. เพลงหญิงไทยใจงามมีความหมายเกี่ยวกับเรื่องใด
- ความรักชาติ
  - ความงามของธรรมชาติ
  - ความงดงามของหญิงไทย
  - การชักชวนออกมาร้ายรำ
21. ทำร้ายพรหมสีหน้า – ยุงฟ้อนนางใช้ประกอบการรำของเพลงใด
- เพลงคืนเดือนหงาย
  - เพลงดอกไม้ของชาติ
  - เพลงหญิงไทยใจงาม
  - เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า
22. “เดือนพราว ดาวแวววาวระยับ” เป็นเนื้อเพลงรำวงมาตรฐานเพลงใด
- เพลงดอกไม้ของชาติ
  - เพลงชาวไทย
  - เพลงคืนเดือนหงาย
  - เพลงหญิงไทยใจงาม
23. ผู้ประดิษฐ์ทำร้ายคือใคร
- ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม
  - อาจารย์มนตรี ตราโมท
  - คุณครูสุลักษณ์ ภัทรนาวิก
  - เฉลิม เศวตน์นัท
24. เพลงดอกไม้ของชาติใช้ทำร้ายใด
- สอดสร้อยมาลา
  - พรหมสีหน้า – ยุงฟ้อนนาง
  - ทำร้ายั่ว
  - รำสาย
25. ทำร้ายั่วใช้ประกอบเพลงรำวงมาตรฐานข้อใด
- เพลงชาวไทย
  - เพลงรำซิมารำ
  - เพลงคืนเดือนหงาย
  - เพลงดอกไม้ของชาติ
26. เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้าใช้ทำร้ายกี่ท่า
- 1 ท่า
  - 2 ท่า
  - 3 ท่า
  - 4 ท่า
27. ใครเป็นผู้แต่งทำนองเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า
- ครูเอื้อ สุนทรสนาน
  - อาจารย์มนตรี ตราโมท
  - คุณครูสุลักษณ์ ภัทรนาวิก
  - ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม

28. ทำรำในข้อใดที่ใช้ประกอบเพลงชาวไทย
- ก. ทำรำชักแปงผัดหน้า
  - ข. ทำรำสอดสร้อยมาลา
  - ค. ทำรำสอดสร้อยมาลาแปลง
29. ข้อใดอธิบายทำรำประกอบเพลงชาวไทยได้ถูกต้อง
- ก. แขนทั้งสองตึง มือซ้ายแบหงายมือ
  - ข. ซ้ายจับหงายที่ชายพก มือขวาดั้ง
วงบน
  - ค. มือขวาจับปรกข้าง มือซ้ายตั้งวงหน้า
  - ง. มือขวาจับปรกข้าง มือซ้ายจับหงาย
ใต้ข้อศอก
30. บางส่วนของเนื้อเพลง ข้อใดเป็นเพลงชาวไทย
- ก. หญิงไทยใจงาม ยิ่งเดือนดาวพรอ
แพรว
  - ข. เราจึงควรช่วยชูชาติ ให้แก่งกาจเจด
จำรูญ
  - ค. เย็นอะไรก็ไม่เย็นจิต เท่าเย็นผูกมิตรไม่
เปื้อนระอา
  - ง. เดือนพรอดาวแวววาวระยับ
แสงดาวประดับส่องให้เดือนงามเด่น

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง รำวงมาตรฐาน

ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ
1	ข	16	ง
2	ง	17	ก
3	ข	18	ข
4	ง	19	ข
5	ง	20	ค
6	ข	21	ค
7	ข	22	ง
8	ค	23	ก
9	ง	24	ค
10	ข	25	ง
11	ก	26	ข
12	ก	27	ง
13	ข	28	ก
14	ก	29	ค
15	ข	30	ข

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

การพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

- พึงพอใจระดับมากที่สุด ให้ 5 คะแนน
 พึงพอใจระดับมาก ให้ 4 คะแนน
 พึงพอใจระดับปานกลาง ให้ 3 คะแนน
 พึงพอใจระดับน้อย ให้ 2 คะแนน
 พึงพอใจระดับน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. นักเรียนพอใจในการเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม					
2. นักเรียนเพลิดเพลินใจที่ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริง					
3. กิจกรรมการเรียนรู้สนุกและน่าสนใจ					
4. นักเรียนพอใจที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม/ทีม					
5. นักเรียนชอบและอยากเรียนวิชานาฏศิลป์					
6. นักเรียนไม่เบื่อหน่ายในการร่วมกิจกรรม					
7. นักเรียนมีความมั่นใจและกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น					
8. นักเรียนได้เรียนรู้กิจกรรมจากง่ายไปยาก					
9. นักเรียนพึงพอใจเมื่อได้รับคำแนะนำเทคนิควิธีการเพิ่ม จากครูผู้สอน					
10. นักเรียนรักในความเป็นไทยมากขึ้น					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....